Nro 35.

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Nayłwyższego Rządu Nayiaśnieyszego CESARZA Imperatora Całey Rossyi.

z Wilna 29. Stycznia / 30. Stycznia Roku 1799. we Srzodę.

z Wiednia 5 Stycznia z Gazety Hamburgskiey.

Xiaże Friderik d' Orange naywyższy Kommendant armii Austryackiey we Włoszech, zachorował za zgniłą gorączkę w Padwie; lękamy się o życie iego. Generał Lieutenant Baron de Kray obiął tymczasową kommendę. Kilku Ministrow Krola Imci Sardyńskiego do Wenecyi przybywszy, w tymże mieście czekać postanowili dalszych roskazow Dworu swoiego.

Do tychczas pewnie wiedzieć nie można, iaka iest determinacya Cesarza Jmci względem woyny rozpoczętey we Włoszech. Mowią iedni, że negocyacye z Francyą za posrzednictwem Hiszpańskich Ministrow w Paryżu i Wiedniu trwaią ieszcze. Jnni twierdzą, że Dwor nasz przed Direktoryatem oswiadczył, marsz woysk Francuzkich ku granicom Neapolitańskim poczytywać za zerwanie pokoiu.

Jnnych iest zdanie, że Cesarz Jmc trwa statecznie w chęci przywrocenia Oyca S. do utraconey własnosci, a nadto gdyby Szwaycarom i Cisalpinom nie bronno było dla siebie kształt rządu według upodobania wybierać. Interessa Dworu Tirinskiego zapewne bardzo nas obchodzą, i iest według mniemania niektorych nadzieia, że Piemont własnemu Panu będzie przywrócony.

Kommenderuiący woyskiem naszym w Prowincyach dawniey Weneckich, przełożyli wodzom Francuzkim w mocnych wyrazach, iak nieprzyzwoitą iest rzeczą zatrzymanie poczt i goncow. Listy odebrane z Hiszpanii donoszą, że gabinet Madricki na początku Listopada wysłał Kuryera do Londinu, ofiaruiąc Dworowi Angielskiemu traktat pokoiu pod pewnemi warunkami.

Tegoż czasu Krol Jmc Katolicki miał roskazać Admirałowi Massaredo, ażeby z okrętow swoich wywiesił białą flagę, ieśliby przez nieprzyiacioł był attakiem zagrożony. Y to ieszcze przydaią, że iuż podobno oddzielny traktat między W. Britannią i Hiszpanią podpisany został. W Constantinopoli 3. Grudnia następuiący rapport kommunikowała Porta Ministrom zagranicznym.

Francuzi iak tylko staneli w Egipcie, nie mieszkaiąc zbudowali twierdzę blisko Abukir, i liczną osadzili artilleryą; ta zasłaniać miała ich okręta, nieprzyiacielskim do wylądowania przeszkadzać, nakoniec ułatwić morzem kommunikacyą. Kapitan Hood Kommendant Angielskiey eskadry, ktora port Alexandryi zamyka, przedsięwziął rugować z twierdzy Francuzow.

Na ten koniec wysłał kilka lekkich statkow Tureckich; uderzyły zewsząd razem, i nieprzyiaciol do ustąpienia przymusiły. Opuszczoną twierdzę zaiąć kazał Hood, i ieszcze kilka tysięcy żołnierza przysłanego od Baszy z Rhodu, na ląd wysadził. Ta diwizya rozgromiwszy Francuzow, ktorzy się blisko znaydowali, tak wygodne obrała stanowisko, że dziś wszelka kommunikacya między Rosette, Alexandryą, i Cairem iest przecięta.

Na wzmocnienie armii Austryackiey w kraiach Rzeskich stoiącey, wydano regimentom Czeskim pospieszać; ... Strzeleckie kompanie do Włoch idą. Garnizon stolicy naszey za dni 10 ma w pole ruszyć.

z Londinu 18 Grudnia z Gazety Hamburgskiey.

Xiąże dziedziczny d' Orange ma wkrotce wyiechać do Niemiec. Krol Jmć nadgradzaiąc rycerskie czyny Kapitana Berry, zwycięztwem w Abukir wsławionego, zaszczycić go raczył dostoynoscią Kawalera. W kawiarni Lloyd zebrano iuż blisko 25 tysięcy FS. dobrowolney składki dla wdow i sierot pozostałych po maytkach i żołnierzach, ktorzy na brzegach Egiptu mężnie walcząc polegli.

Colossus okręt od 74 armat z tych ieden, ktore pod kommendą Lorda Nelson były, powracaiąc do portow Angielskich blisko Scilly zaginął, ekwipaż iednak wyratowano, wyiowszy 3 osoby. Jnne dwa mnieysze statki razem zatonęły. Tomasz

Grenville do Dworow Berlińskiego i Wiedeńskiego przeznaczony Poseł wyiechał iuż do Yarmouth, zkąd przedsięwezmie dalszą podróż.

Według listow z Ameryki półnoeney odebranych, żółta gorączka ustała zupełnie za zbliżeniem się zimy; tak dalece, iż Kommissya lekarska w Philadelfii oddalonych na wieś obywatelow wezwała, ażeby iuż bez boiaźni do miasta powracali. Toż samo stać się miało w innych miastach RPtey, mianowicie zas w New York, Boston, New London, Wilmington i t. d.

Statek Amerykański z Isle de France przybyły do Madras 12 Czerwca przyniosł wiadomość, iż woyska Francuzkie przez mieszkańcow pomienioney wyspy na 3 fregatach odesłane zostały, Admirałowi zaś Sercey za dni 40 ustępować kazano. Obywatele wszyscy ogłosiwszy niepodległość swoię, Angielskiey pomocy i protekcyi szukać postanowili.

Chociaż Lord Elgin przeznaczony iest na Poselstwo de Ottomańskiey Porty, iednak Spencer Smith zostanie w Constantinopolu na dawnym urzędzie. W Porcie Yarmouth iak tylko wiadomość odebrano, zmyśloną, czyli też prawdziwą nie pewna, o wyiściu pod żagle Batawskich z Texel okrętow, natychmiast zkombinowana flotta wszelką gotowość uczyniła do spotkania nieprzyiacioł.

Admiralicya 6. okrętow zabranych w Abukir Francuzom u zwycięzcow kupiła za summę 117. tysięcy FS. Ma teraz W. Britannia. 287. statkow w portach swoich; 104. na Angielskim i Irlandzkim kanale; 51. w Dunes i na morzu północnym; 95. w Indyi Zachodniey; 40. w Indyi Wschodniey; 67. w Gibraltarze i na morzu śrzodziemnym; na warstatach ieszcze niedokończonych 28. &c. ogułem 791.

Dnia wczorayszego wyszło z naszey stolicy 1050. żołnierzy wybranych w trzech gwardyi regimentach. Przeznaczenie tego ludu nie wiadome. Domyślamy się że do taiemney wyprawy służyć będzie, ponieważ mówić nie przestaią, o wysłaniu 25. tysięcy Anglikow na ląd Europeyski. Kompania Indyi Wschodniey tego roku wysyła 23. okręta; ładunek wszystkich ogułem wynosi blisko 22. tysięcy beczek.

W Irlandyi nowych rozruchow lękać się trzeba, nie ze strony w prawdzie potłumionych rokoszanow, chociaż ieszcze na niektórych mieyscach powstaniem grożą; inna teraznieyszey niespokoyności iest przyczyna; Obywatele słyszeć niechcą o uproiektowanym pomienionego Królestwa z W. Britanią ziednoczeniu. Dotąd ieszcze o tym w Parlamencie Angielskim wzmianki nie było.

W Londyńskiey wieży bardzo śpiesznie i bardzo wiele teraz biią złotey monety; srebrney według naydokładnieyszych rachunkow, cyrkuluie w kraiu za 6. millionow FS. Z Madras donoszą o bliskiey wyprawie flotty naszey do Isle de France. Jedna z Francuzkich fregat wysadziła na brzegi Indyiskie 200. żołnierza, którzy u Tippo Saiba służbę przyieli; Kommendant ich Buc w Mangalore ma gaży miesięczney 500. Pagodow.

P. Horneman rodem Niemiec, do towarzystwa Afrykańskim zwanego należący, który iuż dawno się zatrudnia podróżą do kraiow dotąd we śrzodku Afryki nieznaiomych, był nie dawno w Cairze; ztamtąd odiechał do miasta Cashna, Królestwa Fezzar, &c. doniosłszy towarzystwu swoiemu, ażeby przed 30. miesiącami żadney od niego wiadomosci nie czekało.

Rząd nasz, iak mówią, potwierdził umowę przez Generała Maitland z Generałem Murzynow Toussaint zawartą. Półkownik Grant ma sprawować urząd Agenta Angielskiego w S. Domingo. Następca Tronu Xiąże de Galles, z Królewicem Ernestem wyieżdżaią do Bath. Wczora mówiono, że Defenders w Hrabstwie Wicklow napadłszy na podiazd woyska Królewskiego, za przybyciem posiłkow naszym, zupełnie porażonemi zostali.

Ponieważ Ameryka północna żadnym sposobem do kraiu swoiego przyiąć nie chciała dowodzcow Irlandzkiego rokoszu, kazano więc ażeby wybrali za mieysce wygnania Państwo Europeyskie, które do woyny dzisiéyszey nie wchodzi. Ziednoczeniem przyszłym Irlandyi zatrudnia się bardzo nasz Gabinet. Dla dokończenia podobno tego dzieła przybył tu z Dublinu Lord Castelreagh.

Generał Tarleton wyieżdża zspewne do Lisbony; w armii która do Hollandyi lub Niderlandu ma wylądować, służyć będzie Generał Pultney. Lord Seymour płynie do Indyi Wschodniey, gdzie zastąpi mieysce Admirała Raynier. Wysłany do Przygórku Dobrey nadziei okręt z artilleryą w drodze zatonoł. Amerykańskie flotty Kupieckie bez przydaney straży w zbroynych statkach, odtąd na morze wychodzić nie będą.

z Paryża 6. Stycznia z Gazety Frankfortskiey.

Agenci którzy z S. Domingo powrócili, twierdzą, że Toussaint niechce bydź niepodległym, ani też osady nasze poddawać Anglikom. List który pisał do Reprezentantow pomienioney wyspy w radach narodowych, rzecz obiaśnia. ¿Czyliż, powiada, można było rozumieć, ażeby Hedouville nas miał narazić na niebespieczeństwa naywiększe, którego imie i sława kazały się spodziewać mieszkańcom wszelkiey pomyślności i pokoiu.

Mogąc wiele dobrego uczynić, zawiodł nadzieie nasze; lud zniechęcił, wszystko czynił w brew prawom; pod pozorem słuszności zasiewał w kraiu niezgodę, chciał zapalić woynę domową, i iuż prawie swego dokazał. Chociaż wiele mi przykrości wyrządził, nie zapomniałem przecie o moich obowiązkach; zbawiłem narod; a w nadgrodę trudow i pracy Hedouville oczernił mnie przed Oyczyzną.

Lecz sumnienie świadkiem niewinności moiey. On podłe rzucaiąc obowiązki swoie, głosi żem emigrantow zprowadził, że za pomocą woyska z Anglii płatnego przywodzę do skutku dawno ułożony proiekt niepodległości. Tak więc potwarz prawdę przyćmi, długie zasługi i nie skalana wierność póydą w niepamięć! Lecz ieszcze się spodziewam znaleść sędziow sprawiedliwych.

Widzę zdaleka burzę która mnie grozi, nie lękam się iednak; waszym iest interessem i powinnością niewinnych bronić. Uwolniona od klęsk wszelkich wyspa S. Domingo, stara się powrócić do swietnosci dawney; podległa prawow i rządowi Kommissarza Romme; tego na imie Oyczyzny zaprosiłem, ażeby się zatrudniał powszechnym dobrem, póki Direktoryat nowych Kommissarzow nie przyszle.

Nieodmienny u mnie sposob myslenia; równie dziś iak przedtym życzliwy Oyczyznie, dla niey chętnie poświęcać będę życie i krew moią ażebym przyszłą wyspy S. Domingo szczęśliwość ugruntował.

Toussaint.

Pomieniony Generał en chef ma lat 55. W nim ufnosć nieograniczoną położyli Murzyni; iego bydź mieniąc nadzieią i podporą szczęścia swoiego. Podobało się Murzynom nieskończenie widzieć na czele armii Murzyna, który ieden z niemi ma interes; bo i Toussaint był niegdy niewolnikiem, chociaż, iak teraz wiadomo iest, do pracy rolniczey użytym nie był.

Pan w nim postrzegłszy rozum, i dowcip, dozwolił razem z dziećmi swoiemi brać naukę; później sam Toussaint w części należał do ich edukacyi; nie zbywa mu więc na oświeceniu. Mówi i pisze po Francuzku dobrze. Sekretarzami u niego Europeyczykowie; woyskowi ludzie Murzyni. Obyczaiow iest nienagannych; lecz zwycięztwa, odebrane pochwały, długa kommenda, upoiły człowieka. Ranga Generała en chef daie mu władzę nie określoną; siebie nayzdolnieyszym osądził do rządu.

Główna kwatera armii Angielską zwaney z Rouen do Rennes przeniesioną została, dla tego ażeby Generałowie pilniey uważali nieprzyiacioł obroty. Z Bayonne donoszą, że Hrabia Cabarrus bawi teraz u swoiey familii. Podobno został ostrzeżonym, o potrzebie oddalenia się od Dworu Madryckiego. Przybędzie nie bawiąc do Paryża, ztąd podróż do Hollandyi.

Jak bardzo Wielki Xiąże Toskański neutralność zachować pragnie, dowodzą dwa następuiące zdarzenia. W Porto Ferrajo Angielska fregata nie uważaiąc na strzelanie z dział wałowych, zabrała statek Francuzki. Jeszcze nasz Konsul nic nie rzekł, a iuż na prośbę rządu Toskańskiego zdobycz właścicielom powrócił nieprzyiaciel. Podobnym sposobem oddano Ligurom okręt srebrem ładowny w Porcie Liwono zchwytany.

Dawniey głoszono, że przed ustąpieniem z Rzymu woysk Neapolitańskich wielką bitwę stoczono. Pokazało się teraz iż oprócz małych utarczek podiazdowych nic nie było. W retyradzie iedna z nieprzyiacielskich kolumn pod Civita Castellana stoiąca, w którey 4 tysiące ludu liczono, gdy iuż rzekę Tiber przechodzić miała, zewsząd oskoczona, 1,800 ieńcow utraciła.

Direktoryat w piśmie do zgromadzenia prawodawczego przesłanym wyznał nakoniec, że sądowe osoby w całym kraiu od dawnego czasu niepłatne są. W Departamencie Sarthe powstaią rozruchy domowe, Szuanom przypisane. Na teyże sessyi w Radzie 500 gdy roztrząsano proiekt względem nastąpić maiącey deportacyi nieprzysięgłego duchowieństwa, i karania tych śmiercią, którzyby nie szli na deportacyą dobrowolnie, rzekł Bourré.

Chcecię więc Xięży z emigrantami porównać, ieśli nie staną sami do przyszłego wygnania przed urzędem. Czyliż podobna ludzi w domu spokoynych, którym skrupuł i sumnienie przysięgać nie dozwoliło, karać surowie! staną zapewne przed sądem woyskowym; lecz żołnierze nawykli zbroynych tylko nieprzyiacioł kłaść trupem, nie zechcą bezbronnego duchowieństwa na śmierć potępiać. Byłoby to nowością w prawodawstwie kraiowym, iakiego nawet Robertspierre nie wymyślił.

Direktoryat odebrał rapporta urzędowe z Cairu o wiadomym buncie. Sławny Diwan zwołany do pomienioney stolicy nie odpowiedział nadzieiom Generała Buonaparte; stanowiąc że wszelka nowość przeciwi się księdze u Muzułmanow świętey, która wszelkie przypadki przewidziała. Wychodzących z Diwanu Francuzow napadniono. Generał Dupuis poległ w boiu.

Ten życiem swoim ocalił institutum, któremu lud zbroyny zagrażał. Generał en chef zgromadziwszy natychmiast rozsypanego w mieście żołnierza, 6 tysięcy na odsiecz przyzwał z obozu bliskiego. Wielu Egipcyan wyrznięto 1,500 zamkniętych w Meczecie o miłosierdzie wołało. Wszystkich bez względu wygubiono. Buonaparte miał z miasta przenieść się do obozu.

Generał Championnet w rapporcie swoim z Rzymu 16 Grudnia donosi, że Generał Adiutant Delorme w Porto Anzo zabrał wiele statkow Neapolitańskich zbożem, winem, oliwą i innemi potrzebami ładownych. Generał zaś Lemoine wszedł do miasta Aquila, bramy wyłamawszy, zamek do poddania się przymusił, gdzie dział 40 i wiele ammunicyi znaleziono.

z Madritu 17. Grudnia z Gazety Hamburgskiey.

Ministerium roztrząsa teraz proiekta skarbowe. Papiery Koronne które dziś 25. od sta tracą, wyięte bydź maią z cyrkulacyi; ponieważ zaś rząd nie ma w kassach gotowizny, radzą niektórzy przedaż dobr szpitalnych, lub na inne pobożne fundusze przeznaczonych. Dzierżawcom ich procent płacony będzie, na co przeznaczą się dochody z bulli Kruciaty.

Widzieliśmy przez dni kilka w naszey stolicy P. Olavides osądzonego w r. 1777. przez S. Inkwizycyą, iż będąc Murcyi Intendentem, manufakturzystow Protestantskich do swoiey Prowincyi na osadę zprowadzał. Mieszkał utaiony we Francyi, pod nazwiskiem Pilot. W Escurialu bardzo grzecznie był przyięty; Krol Jmć ofiarował mu znaczny urząd; lecz Olavides obrał życie spokoyne.

z Wenecyi 29. Grudnia z Gazety Frankfortskiey.

Armia Cesarska we Włoszech odbiera codziennie znaczne posiłki. Xiąże Jmć Fryderyk d'Orange przeyrzawszy rozmaite regimenta i diwizye na Kantonach, powrócił do główney kwatery w Padwie. Obeymuiąc naywyższą kommendę, wydał do żołnierzy następuiącą odezwę.

Nayłaskawsze względy Cesarza Jmci stawią mnie na czele woysk Austryackich, męstwem i walecznością słynących sprawiedliwie od kilku iuż wiekow. Moim niemniey też i waszym iest obowiązkiem, waleczni rycerze, stać się godnemi zaufania Monarchy przez nayściśleysze dopełnienie ustaw woyskowych, ktorych pożytek i potrzebę wskazało długie i szczęśliwe doświadczenie.

Bez nich armia nie może się zwycięztwa spodziewać. Obeymuiąc kommendę przypominam każdemu co czynić powinien. Sam ściśle obowiązki dopełniać będę; a iako przestępcy odniosą karę przykładną, tak też postępki chwalebne i waleczne bez nadgrody nie zostaną sprawiedliwey. Do zasługiwania na nią wszystkich zachęcam. Każdy w swoim wodzu znaydzie przyiaciela wdzięcznego w prawdzie, lecz oraz surowego.

Nie mamy dotąd urzędowych rapportow z Prowincyi Rzymskich. Jeśli zaś listom Mediolańskim wiarę dać mamy, Neapolitańczykowie napadnieni przez Generała Championnet wzmocnionego posiłkami, w liczbie ustępuiąc Rzym opuścili, odtwa która przed odwrotem stoczona była nader krwawa, i wiele z obu stron kosztowała.

W Departamentach Cisalpińskich powstaią wielkie zamieszania. Zaciąg ludzi do woyska, wybieranie nowych podatkow, mianowicie zaś ustawiczne odmiany w rządzie kraiowym przez Francuzkich agentow czynione, uprzykrzyły się mieszkańcom. Po zamknięciu klubow partya Jakobińska oświadczywszy się wyraźnie przeciwko Direktorom Paryskim, iednoczy się z innemi malkontentami.

Generał en chef Joubert do tąd iszcze zatrudniony rewolucyą Piemontu, z kraiem woyska w Genui, nad brzegami rzek Adige i Mincio, zdaie się nie nic wiedzieć o rządzie Cisalpińskim. Direktoryat Mediolański i obie Izby zgromadzenia prawodawczego nie są wzmocnione, większa część urzędnikow kraiowych nie chce obowiązkow przyimować, ani też dopełniać przyięte.

Kommenderuiący w Brescia Generał Poufet, nie dawno doniosł obywatelom, że mocą roskazu wydanego przez Kommissarza Rivaud w Mediolanie, wszystkie zgromadzenia zatrudniaiące się politycznemi uwagami rozwiązane bydź maią; do tey więc ustawy należeć powinien cyrkuł Konstitucyiny w pomienionym mieście, ktoremu odtąd wszelkie zchadzki i obrady są zakazane.

Listy ze Włoch odbierać zaczynamy w interessach partikularnych, iednak rozpieczętowane. Inne w których iakiekolwiek były wiadomości o czynnościach woiennych, zatrzymano. Co się dzieie z Maltą nie wiadomo. To tylko pewna, że przy końcu Listopada 6. fregat Angielskich nasywały wyspę; lądem zaś stołeczna twierdza Valerte zamknięta była przez kilka tysięcy zbroynych Maltańczykow.

Na trzy diwizye podzieleni, mieszkańce, obozem stoią; Officyerowie Angielscy i Neapolitańscy przywodzą, nie zbywa na ammunicyach i artilleryi. Garnizon Francuzki miał ieszcze dość mąki, lecz na innych potrzebach obleżonym zbywało. Z wyspy Corfou nie ma dawno rapportow. Rozumiemy że część zkombinowaney flotty odpłynęła na inną wyprawę.

D. 2. Stycznia. Dnia zawczoraysze-go mielismy alarm nad brzegami rzeki Adige. W Mantui i na całym kordonie Francuzi z armat ognia dawali. Około południa przybywszy Officyerowie rzecz obiaśnili; obchodzono pamiątkę odzyskania Rzymu. Wczora trzech gońcow razem z Florencyi stanęło w Weronie; wszyscy udali się w dalszą do Wiednia podróż.

Reszta w Dodatku.

Nro 35.

DODATEK
DO
KURYERA LITEWSKIEGO

z Wilna 29. Stycznia / 30. Stycznia Roku 1799. we Srzodę.

Dokończenie z Wenecyi.

Według ich powieści, Generał Baron de Mack zgromadził armią Neapolitańską, a między Gaeta i Aquino stanowszy, tam nową bitwę stoczyć zamyśla, która los kraiu całego rozstrzygnie. W naszych stronach iest zupełna gotowość na wszelkie przypadki.

z Bononii 25 Grudnia z Gazety Frankfortskiey.

Kommunikacye między RPtą Cisalpinską i Prowincyami dawniey Weneckiemi otworzyć kazano. Zwyczayna poczta z naszego miasta do Wenecyi iutro pierwszy raz odchodzi. W tym tygodniu widzieliśmy ciągnące woyska Francuzkie ku Rzymowi. Listy z Perugia d. 20 pisane żadnych nie przyniosły wiadomości. Kommissarze Francuzcy i Konsulowie zatrudniaią się pisaniem edyktow.

Ministrowi woiennemu zalecono zpisać legion; ten zaś składać się będzie ze wszystkich batalionow iuż dawniey uformowanych, wolno do niego przyimować, ktorzyby chcieli, Francuzow lub Rzymian. Inne regimenta iak nayrychley dopełnione bydź maią. Obywatele Rzymscy w urzędach będący, ktorzy zgromadzenia prawodawczego i Konsulow ustępuiących do Perugia nie odstąpili, umieszczeni bydź maią w gwardyi narodowey tegoż miasta.

z Genui 27 Grudnia z Gazety Frankfortskiey.

W Sarzana uzbraiaią statki, na ważną według odgłosu wyprawę. W tymże mieście spodziewana iest diwizya woysk Francuzkich. W naszey stolicy ieszcze aresztowano wiele osob rozmaitego stanu. Klęska mianowicie dotykaiąc osoby duchowne, zdaie się narod oburzać. Powiadaią, lecz pewności nie ma, że diwizya Generała Victor wkroczyła do Państw Toskańskich.

z Mediolanu 29 Grudnia z Gazety Frankfortskiey.

Generał en chef Joubert d. 24 z Turinu przybył do naszey stolicy. Dnia wczorayszego wyiechał do Modeny, gdzie ozdtąd mieć będzie główną k aterę armii swoiey. Przybywaią do kraiu nowe coraz woyska Francuzkie, i po większey części wraz idą do Prowincyi dawniey Weneckich.

Od granic Włoskich 29 Grudnia z Gazety Courier du Bas-Rhin.

Strona Francuzom w Corsyce przeciwna nowych codziennie sił nabiera. Okręta Angielskie, które ukazały się niedawno blisko brzegow pomienioney wyspy, żołnierza wprawdzie nie wysadziły na ląd; wnosić iednak potrzeba, że mieszkańcom broń i ammunicyą dostarczono.

z Lucerne 2 Stycznia z Gazety Frankfortskiey.

Potwierdza się wiadomość dawniey odebrana, że Rapinat zostanie na urzędzie Kommissarza Francuzkiego w Szwaycarach. A ponieważ iemu zlecone są wszystkie interessa zciągaiące się do 18 tysięcy posiłkowego żołnierza, które według traktatu zprzymierzeńcom naszym dać mamy; dziś przeto Rapinat ma nie iakim sposobem rangę woyskową, i iest w stopniu Generała diwizyi.

Ten Kommissarz zatrudnia się znowu wybraniem kontrybucyi, na początku woyny nakazaney Cantonom, Zurych, Berne, Lucerne, Solothurn, i Fribourg. Część wraz opłacono, reszta została; mielismy nadzieię że będzie darowana; lecz Rapinat 2 millionow żąda koniecznie; to iest Zurich million zapłaci, Berne 400 tysięcy, tyleż Lucerne, 200 tysięcy Canton Fribourg.

z Amsterdamu 8 Stycznia z Gazety Courier du Bas-Rhin.

Dnia wczorayszego po południu miasto nasze mgłą tak grubą pokryte zostało, że musiano wielkie na ulicach ognie rozniecać i latarnie zapalać, ażeby snadź przechodzący do kanałow nie wpadli. Przy tak wielkiey iednak ostrożności wiele osob utonęło. Ubóstwa nad zwyczay wiele mamy;

W tych dniach zbierano iałmużnę, ktora wyniosła ogułem 20 tysięcy złł: Hollend:

z Hagi 8. Stycznia z Gazety Courier du Bas-Rhin.

Listy z Bruxelles donoszą, że insurgenci Belgowie ukazuią się ieszcze w otwartym polu w znaczney potędze. Przy odeysciu poczty z pomienionego miasta, uderzono na trwogę, i natychmiast liczne woysk Francuzkich diwizye przeciwko rokoszanom wystąpiły. Tych widziano na wielu mieyscach razem; ieden orszak dość blisko przystąpił do miasta stołecznego.

Zabieraią wszystko co mogą; młodzież z chęci lub też przymusu łączy się z niemi; dla tego też rokoszanow liczba nigdy się nie zmnieysza. Gdy Republikanie chcą stoczyć potyczkę, uchodzą do lasow Belgowie, do których przystęp tysią znym przemysłem zagrodzili. Zprzykrzyła się nad inne ta woyna Francuzom; bo przy naywiększym usiłowaniu nic znakomitego nie zrobili.

Z drugiey strony liczne niemniey diwizye rokoszanow ku Malines poszły. Tu podobno zamyślaią obrawszy wygodne stanowisko w nim oszańcować się naywarowniey, i czekać obcych posiłkow. Wnosić iednak należy, że Republikanci nie dadzą Belgom spoczywać bespiecznie; iak tylko spodziewane posiłki od Renu i Hollandyi nadciągną, nastąpi attak powszechny.

z Nimegi 9. Stycznia z Gazety Courier du Bas-Rhin.

Insurrekcya w Departamentach Belgickich coraz strasznieysza staie się dla Francuzow. Znaczna rokoszanow liczba w obronnych szańcach staneła między lasami Ruremonde bliskiemi. Ztąd gęste czyniąc wycieczki niszczą kray okoliczny. Jutro do naszego miasta przybywaią dwa bataliony woysk Francuzkich; ztąd zaś nie mieszkaiąc do Ruremonde pospieszą.

z Manheimu 9. Stycznia z Gazety Frankfortskiey.

Z Auszpurga wiadomość odbieramy, że w pomienionym mieście Kommissarze armii Austryackiey zakładaią magazyny potrzebne dla 6. regimentow konnych i 13. batalionow piechoty, które z Czech są spodziewane. W miasteczku Alsacyi Lobstein, gdy urząd aresztował nie przysięgłą osobę z Duchowieństwa, lud zgromadzony wolność iey przywrócił; w tym zdarzeniu przyszło do bitwy i krwi rozlania; gendarmerie ustąpić musiała.

z Strasburga 4. Stycznia z Gazety Hamburgskiey.

Powiadaią że General en chef Jourdan w krótce wyiedzie na przeyrzenie całey armii Moguńckiey. Przez nasze miasto przechodzą rozmaite regimenta. Diwizya Bernadotte ma przeyść do Szwaycarow, ztamtąd do Włoch. Za nią nastąpi z swoią kommendą General Souham. Tu wyznaczeni Officyerowie pilnie formuią iedenastą z nowo utworzonych połbrigadę.

z Bruxelles 8. Stycznia z Gazety Hamburgskiey.

Insurgenci w lasach utaieni często z nich wypadaiąc, naprzykraią się codziennie wsiom i miasteczkom. Temi dniami widziano ich między Malines i Louwain. Przypatruiąc się niespokoyności, iaką teraz umysły obywatelow są zaięte, łatwo wnieść można, że w miastach nawet Belgowie zbuntowani maią przyiacioł. Administratorowie urzędnikom municipalnym roskazali, woyskowey używać pomocy w przygodzie, ieśliby tego wyciągała potrzeba utrzymywania spokoyności.

Według listow z Hagi, General en chef Brune obioł kommendę nad woyskiem Francuzkim w służbie Batawskiey. Poprzednik Hattry prezentował go Direktorom i Prezydentom Izb zgromadzenia Prawodawczego. Hattry wyieżdża za dni kilka do Francyi, gdzie sprawować będzie obowiązek Inspektora armii wnętrzney. Nowo obrani Ministrowie: Goes interessow zagranicznych, Spors morski, Peymann woienny, przysięgę wykonali. Skarbowe interessa podobno poruczone będą dzisieyszym Administratorom Gogel i Pierre.